

klukar, njegov namestnik pa je baron Apfalter, prvi je Slovenec, drugi pa hodi z nemškimi liberalci. — Železnica iz Ljubljane v Kamnik se brž napravi že prihodnje spomladi in se že odkupuje svet, kar ga je treba za njo. — Na Primorji dobiva slov. ljudstvo iz c. kr. uradnih laških pisma. Se ve, da jih ne razume in za to pride večkrat v škodo, ne da si je samo krivo. — V Podgori je slov. „šolski vrtec“ za otroke tamošnjih delalcev in je za nje sila koristen; škoda, da dobiva le malo podpore. — V Trstu se odpre v ponedeljek drugi razred slov. ljudske šole pri sv. Jakobu. V zdržuje jo družba sv. Cirila in Metoda. — Nov list začne izhajati v oktobru za Dalmacijo v Spljetu. Zagovarjati mu bode zahtevne narodnih dež. poslancev. — V nedeljo bode v Sarajevu posvečevanje nadškofijske cerkve. Če sodimo po pripravah, bode to velik praznik za novo Avstrijo. — Govori se, da odstopi ogerski minister pl. Tisza, grof Zichy ali pa Kallay, doslej drž. finančni minister, stopi na njegovo mesto. Stvar pa ni, da jo človek vzprejme kar tako za resnico. — Vojaške vaje v Galiciji so bile velike in na zadovolje Nj. veličanstva. Sedaj se vršijo enake vaje na Češkem pri Litomišli. Svitli cesar se mudi pa tudi po večih krajih nekaj minut in vzprejmlje ljudstvo. Se ve, da je pri zadnjem veliko navdušenja.

Vunanje države. Do nemških škofov so sv. Oče poslali lepo pismo ter se jim zahvaljujejo za njih ljubezen. — Laški kralji, Umberto, biva s svojo rodbino v Monzi, mestu v Lombardiji. Tje pride kmalu tudi nemški cesar, pravi se, da ostane ondi 4 ali 5 dni. Čemu neki? — Na velike volitve za dne 22. sept. pripravlja se francoska vlada lepó ter brani izlasti katol. duhovščini delati kaj za nje. Ali vam je to strahú! — Boulanger se ponuja še na velicij krajih ljudem za poslanca. Ni dvoma, da zmaga na nekaterih krajih, toda njemu je vsekako že odklenknilo. — V mestu Antwerpen, v Belgiji, je razpočila neka tovarna za čiščenje petroleja. Veliko ljudi je izgubilo življenje, petrolej pa je kakor goreče morje. — V Nemčiji mislijo še več naselbin v Afriki spraviti pód svojo oblast in se ustanavlja sedaj posebni urad v zunanjem ministerstvu za to, da vredi te naselbine. — Držav. minister za finance, pl. Scholz, bojda ne vzame slova od svoje službe, ter je le na odpustu zavoljo bolezni v očeh. — V ruski vojni se vršijo večje spremembe in princ Oldenburški stopi iz nje. Zakaj da stori to, to se ne zna in je tem bolj čudno, ker vživa posebno spoštovanje pri carji. — Princ Koburški, sedaj bolgarski knez, nima sreče s svojimi ministri in zato mu nasvetuje se v časih marsikaj, kar mu je treba potem, malo po malem, preklicovati. Tako se prekli-

cuje že sedaj povelje, vsled katerega bi bil moral pravoslavni metropolit Klement iz dežele. Tako guganje ni dobro. — Natalija, srbska kraljica pride te dni v Beligrad ter ostane nekaj časa ondi. Gospé ji pripravljajo častne vsprejem, vlada pa ne stori ničesar za njo. — Po vsej Srbiji dela se bojda na to, da pride črnogorski knez tje za kralja. Mogoče je to, toda ni verjetno, da bode kruha iz te moke. — Kakor se zatrjuje, je konec ustaje na otoku Kreta. V tem je torej Turčija lahko zopet mirna! — V Algirji, v Afriki, so Francozje veseli, da se Rusija bliža čedalje bolj na prijateljstvo s francosko vlado ter upajo, da dobi tako več moči v onih deželah, to pa na škodo Anglije. No nam je to lahko vse eno, katera dežela da je ondi na vrhu, naj je le pravična!

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovnija Ptujška.

(Dalje.)

Njemu je l. 1429. sledil

14. Vincencij, vicedom Lipnički in dvorni hišnik Solnograškega nadškofa. Kot župnik v Ptuiju je v listinah večkrat naveden. L. 1431. ga najdemo v Solnogradu med onimi sodniki, ki so dne 12. januarja t. l. razsodili večletno pravdo nadškofije s Kristofom Wolfsauerjem.¹⁾ L. 1433. okoli 11. januarja omenjen je med tistimi, pred katerimi je Friderik Ptujski moral znova priznati odvisnost od Solnograškega škofa.²⁾ L. 1436. je kot „Rector parochialis Eccl. in Pettovia“ dal „titulum mensae“ Kristanu, sinu Petra iz Lipnice, katerega je Sekovski škof posvetil v soboto „Intret“ t. l. v dijakona.³⁾ V naslednjem letu (1437) je vsled ukaza Solnograškega nadškofa Janeza posredoval v pravdi nadškofa z Friderikom Zobelberskim.⁴⁾

Zelo žalostno opravilo imel je župnik Vincencij l. 1438. Dne 6. januarja t. l. je namreč umrl v najlepši dobi slavni Friderik V. Ptujski, katerega so z veliko slovesnostjo pokopali pri dominikanih.⁵⁾ Ž njim je izumrla slavna rodovina Ptujskih gospodov.

Ker je župnik Vincencij tirjal od miniritev in dominikanov četrti del vseh njim storjenih volil, pritožili so se oboji pri nadškofu Janezu in pri nadvojvodi Frideriku mlajšem. Prvi je poklical župnika Vincencija, Tomaža Staindla, priorja dominikanov in Janeza, gvar-

¹⁾ Muchar, VII., 234.

²⁾ Chmel, Gesch. K. Friedr. IV., I., 163.

³⁾ Zapisnik ordinacij v knezoškofijskem arhivu v Gradcu.

⁴⁾ Muchar, VII., 268.

⁵⁾ Grobni spominek nahaja se sedaj v Ptujem gradu in ima sledeč napis: „Anno. Dni. M. CCCC. XXXVIII. an. der. Heilige. drey. Kunig. Tag. starb. der. edl. Herr. Herr. Friederich. von. Pettan. Obrist. dem. Gott. genadig sey.“

dijana minoritov dne 28. febr. 1438. v Solno-grad, da nje osebno zasliši in pravdo razsodi.¹⁾ Nadvojvoda Friderik pa je dne 7. marca l. 1438. poslal župniku sledeči ukaz:

„Wir Friedrich der Jünger von Gotts genaden Herzoge ze Oestereich, ze Steyr, ze Kern-den vnd ze Khrain, Grawe ze Tyroll etc. Embieten dem Erbarn Unsern getreuen, andächtigen Vinzenten Pfarrer ze Pettaw vnd Vice-dom ze Leibnitz Unser genad vnd alles gut. Die Erbarn geistlichen lewt Prueder Thoman Staindl, Prior dess obern Chlosters ze Pettaw Prediger Ordens, vnd Prueder Hanns Gardian Minder Brueder Ordens daselbs haben Uns an bracht, wie du aus allen todten gschäft so In vnd Ire gotthewsern beschiebt, es sei berait gelt, erb, gut, wein oder Pferd den Vierten taill mänest ze haben, dass doch von alter nicht gebest sei, vnd habest Sy darum für geistlich gericht gewendet, dass aber yetz in einem schub steht, vnd wann aber die Vogtey derselben gots hewser Uns zegehört, vnd mit tod vnd abgang Weilant dess von Pettaw an Uns komen ist, dadurch Wir Sy Pilleich schermen vor gewalt vnd Unrecht, darum empfehlen Wir dir Ernstlich vnd Welln, dass du die egenanten geistlich lewt vnd gotes hewser bei allen guten gewonheiten lassest bleiben vnd in dawider Unpilleich ernewerung nicht macheist vnd dass recht lassest, dass ist Unser ernstlich meynung.“²⁾

(Dalje prih.)

Smešnica 37. Pri necem gostovanji je izlil strežaj nevesti juhe na nje belo oblačilo. „Nič“, izgovarja se mož na to, „nič se ne boj, v kuhinji je še velik lonec juhe“.

Razne stvari.

(Cesarjevo darilo.) Kakor se javlja, dobile so č. šolske sestre od Nj. veličanstva 200 gld. za svojo šolo v Celji.

(Posvečevanje.) Msg. Fr. Kosar, kapitski vikar in mil. g. Ig. Orožen, stolni dekan lavantinske škofije, sta odpotovala včeraj, dne 12. septembra, v Sarajevo ter bota ondi v pričo pri posvečevanju tamošnje nadškofovske cerkve.

(Samostan.) V nedeljo, dne 8. septembra je bilo pri č. šolskih sestrah v Mariboru vzprejelo 5 kandidatinj samostansko obleko in je ob enem nekaj šolskih sester položilo v roke msg. Fr. Kosarja, kapit. vikarja lav. škofije, večne obljube.

(Imena) novo preoblečenih č. šolskih sester v Mariboru so ta-le: s. Ljudmila Arzenšek, s. Ruperta Hindopis, s. Ladislava Kalinšek, s. Ursula Gosak in s. Barbara Valentin.

¹⁾ Deželni arhiv v Gradci.

²⁾ Listine v deželnem arhivu in Notizenblatt 1853.

(Vabilo) k občnemu zboru „Sloge“ katoliškega slovenskega političnega društva v Ormoži, ki bode v četrtek, dne 26. septembra 1889 ob 3. uri popoldne v „Sovinej“ gostilni. Dnevni red: 1. Poročilo društvenega vodstva o društvenem delovanji in stanji. 2. Volitev novega odbora. 3. Sprejem novih udov in vplačevanje društvenine. 4. Predlogi.

Dr. Iv. Omulec, predsednik.

(Imenovanje.) Č. g. Alojzij Sver, kaplan v Radgoni, postal je duhovni oskrbnik v moški kaznilnici v Mariboru.

(Srednje šole.) Kakor po drugih mestih, tako se prične šolsko leto tudi v Mariboru za srednje in kolikor vemo, tukaj tudi za ljudske šole, dne 16. septembra. Na c. kr. višji gimnaziji je vpisovanje učencev v prvi razred v ponedeljek, dne 16. septembra in sicer od 9. do 12. ure popoldne. Popoldne pa so preskušnje vpisanih učencev.

(C. kr. pošta.) V Mariboru vrše se razprave na to, da dobi c. kr. pošta novo poslopje. Ako pojde vse po redu, postavi se le-to na oglu župnijske in stolne ulice. Novo poslopje bi stalo okoli 80.000 gld. Enako poslopje bi vse-kako bilo v olepšanje stolnega trga.

(Pritožba.) Naša prijateljica v poštnih ulicah v Mariboru se pritožuje, da so predzadnjo nedeljo gnali vole nekod iz sejma ravno v času skozi gosposke ulice, ko so kolesarji hiteli skozi nje. Nesrečni voli pa se neki niso hoteli izogniti kolesarjem. To je bila v resnici graje vredna trma pri tej rogati živali!

(Nemški šulverein.) Z Doberle vesi na Koroškem preseli se c. kr. okr. sodnik, g. J. pl. Strahl, v Brežice in pravi se, da je bil gori na Koroškem velika podpora nemškemu šulvereinu.

(Od sv. Marjete) nižje Ptuja se nam piše, da cvete pri nadučitelju g. Vobiču v vrtu jablan, na eni in tistej veji je cvet in sad.

(Za dij. kuhinjo) v Mariboru darovali so: vlč. gg. konkurenti, ki so v tem mesecu izvršili skušnje za župnije, 10 fl. 50 kr. č. g. Fr. Osterc, kaplan v Cirkovicah 5 fl., č. g. J. Tikvič, kaplan v Wundschuhu 3 fl. Bog plati!

(Izločitev.) Nemške tržane v Konjicah peče hudo, da kmečko ljudstvo ni zadovoljno z njimi, izlasti ne v obč. zastopu. Vsled tega bi sedaj radi, da postane Konjiški trg sam za-se ter se napravi za okolico posebna občina. No okolici ne bi bilo vsled tega slabeje, samo naj se premoženje, ki ga ima sedaj vsa občina, razdeli po pravici!

(Stekel pes) je v soboto, dne 7. t. m. zjutraj po Ptuji velik strah napravil. Priklatil se je po cesti iz Spuhle v mesto; vgriznil je na potu dve odrasli ženski, v mestu pa mnogo psov. Konečno se je zatekel na dvorišče c. kr. okrajnega glavarstva, kjer ga priprli in